

1

Jeg rejste til Venedig, fordi jeg havde brug for at skrive en novelle.

Jeg havde lagt tre havarerede romanskitser bag mig i det forløbne år, og i Dødens og sukkenes by kan hvem som helst bikse en novelle sammen.

Eller måske endda en lille roman, havde min forlægger foreslået – en fortælling på mellem 50 og 100 sider – det er et alt for sjældent brugt format. Vi rejste en lørdag i marts, min kone havde taget en uge fri fra avisen og fulgte med for at fotografere og for at sørge for, at jeg ikke tabte modet.

Vi ankom sent om eftermiddagen, tog båden fra flyvepladsen, og da vi skråede over Markuspladsen, blev vi modtaget af en bidende og dyster blæst. Regnen og skumringen hang i luften, turistflokkene havde svigtet duerne og befandt sig på barerne eller i Paris. Hvad ved jeg. Klavertrioen uden for Florian spillede for tomme stole. Corelli, hvis jeg ikke tog fejl.

Vi fandt vejen til Hotel Bonvecchiati, hvor vi havde boet en gang før, og fik det værelse, vi havde ønsket os – nummer 322 – med udsigt over begge kanalerne Fuseri og Orseolo og broen med de utrættelige, afrikanske taskesælgere. Gondoltrafikken var dog stoppet for den dag, så vi tog et brusebad og drak hver sit glas Amaro på værelset, før vi gik ud og fandt en lille restaurant i et af stræderne i nærheden.

“Nå,” sagde min kone, da vi var nået frem til panna cotta og portvin. “Har du fået nogen idéer?”

Jeg tilstod, at det havde jeg ikke. Men jeg påpegede også, at det jo kun var den første dags aften. Der var masser af tid. For at kunne skrive en novelle skulle man bare holde øjne og øren åbne.

“Jeg er glad for, at det ikke er mig, som er forfatteren i det her ægteskab,” svarede min kone og klappede på sit Minolta-kamera, som stod på bordet mellem os, og som hun allerede havde fyret af tyve-tredive gange, siden vi landede. “Måske sidder han i øvrigt lige her.”

“Hvem?” spurgte jeg.

“Novellen,” sagde min kone. “Det er måske den fyr, som sidder derovre i hjørnet. Nej, du skal ikke kigge nu.”

Jeg sørgede for at iagttage ham, da vi havde betalt og var på vej til at forlade stedet. Det var en mager mand i et brunt tweedsæt og med et sørgmodigt hesteansigt. Han sad bøjet over en pastaret og en bog, og han så ud, som om han rummede omtrent lige så mange hemmeligheder som et glas vand.

Også selv om han mindede en smule om H. C. Andersen, hvilket jeg ikke kunne lade være med at bemærke.

“Det tror jeg ikke,” sagde jeg, da vi var kommet ud i strædet igen. “Faktisk har jeg besluttet mig for, at historien ikke begynder før i morgen.”

“Det haster ikke,” sagde min kone og tog mig under armen. “Du har jo hele ugen for dig.”

Vi spiste en tidlig morgenmad i den store, marmorbeklædte spisesal – med groteske loftslamper fra et af glasværkerne i Murano og et par frit flyvende gråspurve, der konstant fik blokeret deres stædige flugt ud til friheden af det beskidte vinduesglas.

“Hvorfor slipper de dem ikke ud?” spurgte min kone. “Jeg

ved, at de elsker at sætte fugle i bur, men spurve i spisesalen er da absurd.”

“De har nok ikke lukket dem inde med vilje,” sagde jeg. “De har sikkert selv fundet ind. Og nu kan de ikke finde ud igen.”

“Det skal du ikke sige,” sagde min kone. “Man ved aldrig, hvilke perversiteter de kan finde på i den her by.”

Klokken var ikke mere end kvart over syv. Min kone ville ud at fotografere, før turistmængderne begyndte at mase sig gennem stræderne og over broerne, og vi var næsten alene i spisesalen. Blot ved et bord ud mod kanalen sad der et andet par, som ret hurtigt begyndte at fange min opmærksomhed.

Men jeg er altså også meget observant om morgenen. Det er en egenskab, som er taget til med årene, og som jeg nogle gange har haft glæde af i mit arbejde.

Det var altså en mand og en kvinde. Manden var et sted mellem femogfyrre og halvtreds, så vidt jeg kunne bedømme – kvinden betydeligt yngre. Antagelig et par og tyve. Begge var mørke. Han havde kortklippet hår med nogle få grå stænk, et kraftfuldt ansigt, næsten skulpturelt. Hans øjne var dybtliggende, og hans næse så nærmest klassisk græsk ud. Lyst jakkesæt, slips og en mørkerød vest. Kvinden var iført en enkel, rød kjole med sorte prikker og et hårbånd i samme mønster, bare omvendt. Røde prikker på sort bund. Hun var meget smuk, med rene, distinkte træk. Håret var klippet i pagefrisure, og hun kunne egentlig også godt være græsk, tænkte jeg – men da de talte sammen hen over kaffekopperne, gjorde de det på et engelsk, som fjernede al tvivl.

De var amerikanere. Det så ud, som om de allerede var omklædt til en eller anden slags begivenhed til trods for det tidlige tidspunkt, men det, der gjorde, at jeg ikke kunne lade være med at betragte dem, var den måde, de forholdt sig til hinanden på. Der lå en slags forsigtig respektfuldhed, en ømhed ligefrem, i holdningen. Den kunne spores i alle deres bevægelser, deres holdning og i, hvordan de sad over for hinanden

– i hvordan de betragtede hinanden. Blikkenes koreografi, en slags underspillet koncentration og et nærvær, hvor hvert ord og hvert øjekast syntes at have en meget stærk betydning, som ikke måtte gå tabt.

De talte også lavmælt. Ikke på den højrøstede måde, som amerikanske turister plejer at gøre. Jeg kunne blot opfatte enkelte løsrevne ord, og det til trods for, at der ikke var mere end tre-fire meter mellem vore borde.

“Hvad sidder du og tænker på?” spurgte min kone.

Jeg pegede forsigtigt hen over hendes skulder. “Det par der,” hviskede jeg. “De ligner sydeuropæere, men det er nok en amerikansk forretningsmand og hans datter.”

Min hustru gik hen og skænkede frisk kaffe op for ikke at være nødt til at vende sig og stirre. Da hun kom tilbage, havde hun fået den mine på, der betyder, at mænd er mænd og ikke er i stand til at se forskellen på en høne og et æg.

“Hvis de to er far og datter, så er jeg dronningen af Saba,” bekendtgjorde hun.

I næsten samme øjeblik lagde manden sin hånd over kvindens på den hvide dug på en måde, der formodentlig afslørede, at min kone havde ret.

En time senere havde min kone begivet sig ud på sin fotoekspedition. Jeg havde slået mig ned ved et af vinduerne i vores hotelværelse med det ene øje mod kanalen og broen, hvor der endnu kun var enkelte fodgængere, der skyndte sig forbi i den svage regn. Rigtige venetianere som var ude for at købe morgenbrød eller lufte hunden. Flagene oven over den lukkede serveringsterrasses grønne markise – det europæiske, det italienske og det venetianske – hang urørlige, dystre og slappe ned mod den okkerfarvede, krakelerede facade. Med mit andet øje stirrede jeg lige så dystert ned på den svagt gulnede forreste side i min notesblok, som lå foran mig på den lille skrivepult – og på min uvirksomme hånd, der holdt om en sort pen

af mærket Pilot – 0,7 mm – præcis det samme skriveredskab, som jeg havde benyttet mig af, siden jeg debuterede som forfatter for otteogtyve år siden.

Jeg tænkte på Fellini. Jeg tænkte på Thomas Mann. Jeg tænkte på Goethe og Byron.

Efter ti minutter gav jeg op. Satte to penne fast på blokkens omslag og begav mig i stedet ud for at finde en anvendelig café.

Nede i receptionen stoppede jeg op. Jeg indså, at jeg var nødt til at bede om at få lov til at låne en paraply, og samtidig fik jeg atter øje på det amerikanske par. Manden stod og lagde beslag på portieren i et eller andet ærinde. De studerede et kort, som lå udfoldet imellem dem på den mørke marmorskranke. Pigen – da jeg nu så hende lige forfra, havde jeg svært ved at kalde hende for en kvinde – havde slået sig ned i en af de store sofaer i lobbyen. Nej, hun så bestemt ikke ud til at være mere end tyve-enogtyve, og hendes holdning og det generte ansigtsudtryk vidnede om mangel på erfaring, en slags uskyld. Hun holdt hænderne dydigt foldede i skødet, blikket var sænket, og jeg noterede mig også, at hun havde et lille modermærke, en violet plet omtrent så stor som en euro, under venstre øje. Den side af ansigtet som hun havde vendt bort fra mig ved morgenbordet. Men det var ikke noget, der formindskede hendes skønhed. Snarere forstærkede det den, gjorde hende enestående – af den her pige var der kun ét eksemplar i verden, og det var netop hende, som sad foran mig i den gule sofa og ventede, mens hendes ... hendes hvad, spurgte jeg mig selv ... hendes far, mand, elsker ... var ved at ordne et eller andet henne ved skranken.

Alle disse indtryk og refleksioner løb igennem min bevidsthed på bare et sekund. Derefter skete der en af den slags ting, som man bagefter har svært ved at tro på, og som kun sker i noveller og romaner og afviste filmmanuskripter, men ikke i det virkelige liv. På en smal marmorhylde oven over sofaen, hvor den amerikanske pige sad, stod der en buttet Murano-

vase med blege liljer, og af en eller anden mærkelig årsag tipede denne tunge genstand – netop mens jeg stod der og iagttog hende – forover, faldt ned i sofaen og landede lige ved siden af hende. Med liljer og vand og det hele.

Hun satte i et skrig, slog hånden for munden og rejste sig hurtigt. Jeg tog tre skridt fremad mod hende og greb fat i hendes overarme, det var en helt spontan gestus, som jeg udførte, uden at en eneste tanke løb igennem mit hoved, og derefter slap jeg hende omgående. Hendes mand (eller elsker eller far) var henne ved hende et sekund senere, og portieren med sit sorte jakkesæt skyndte sig rundt om skranken, mens han undskyldte og bandede på italiensk.

Vi kunne dog straks konstatere, at der ikke var sket nogen større skade. Vasen var gået en halv meter forbi pigens hoved, hun var kommet på benene tilstrækkelig hurtigt til ikke at få kjolen ødelagt af vand. Og selv vasen havde klareret sig, fordi den var landet i den bløde sofa og var blevet liggende der. Blomsterne så også uskadte ud, da en piccolo hurtigt bar buketten væk, det var bare det løvegule sofabetræk, der havde fået en lidt mørkere plet, men måske ville farven vende tilbage, når vandet først var tørret ind. Måske kunne man dække skjolden med en pude.

“De havde heldet med Dem, signorina,” dristede jeg mig til at bemærke, da opstandelsen havde lagt sig. “De var ikke mere end en halv meter fra døden.”

Manden var vendt tilbage til skranken og kortet, pigen og jeg var blevet stående et stykke væk. Hun så på mig med et mildt smil og så ud, som om hun tøvede et øjeblik, før hun svarede.

“Jeg er tættere på døden, end De nok kan forestille Dem.”

Hun sagde det så lavmælt, så stille, at jeg kun lige akkurat kunne høre det, og derefter kom hendes mand (far? elsker?) over og tog hende under armen. De nikkede farvel til mig og forsvandt ud gennem svingdøren.

2

Derefter så jeg dem ikke i halvandet døgn. Min kone og jeg brugte både søndagen og mandagen til at strejfe rundt i byen – først og fremmest i San Marco, men også i Polo og Canareggio, hvor min kone tog en hel serie billeder af forskellige indgangspartier og vinduer i skiftende belysning. Det var et bestillingsjob for et af de populære månedsblade, hun nogle gange løste opgaver for. Af og til gik vi hver sin vej en times tid, og så mødtes vi på en café, hvor jeg sad og nippede til min espresso og et glas Amaro, iagttog folkelivet og begyndte på den ene novelle efter den anden.

Da hun var nået op på sjette trin af Kæmpernes Trappe i Dogepaladset følte signora L et pludseligt stik i hjertet, og det var i det øjeblik, at hun tog sin beslutning – sådan begyndte en af dem.

Da kunstkritikeren Claus Lewertin trådte ind på Danieli en torsdag aften i begyndelsen af december, havde han præcis 120.000 lire i lommen og præcis 120 minutter tilbage at leve i – begyndte en anden.

Jeg skiftede de 120.000 lire og de 120 minutter ud med 60 euro og 60 minutter. Derefter prøvede jeg med en million dollar og 10 minutter. Men jeg var ude af stand til at afgøre, hvilket af alternativerne der var det mest slagkraftige, og udskød projektet til fremtiden.

Tirsdag morgen ophørte regnen, og ved frokosttid brød

solen gennem skydækket og åbnede himlen. Jeg satte mig ved et bord på al Todaro på den lille piazza uden for Dogepaladset, min kone forlod mig efter et kvarter for at forsøge at finde en skuldertaske eller muligvis et par sko, men selv blev jeg sidende med en historie af en helt anden tyngde.

Liget af den døde amerikanske kvinde kom langsomt flydende på Fuseri på vej mod Canal Grande, og klokkerne i kampanilen havde netop slået syv om morgenen, da forfatteren Andrea Zorza fik øje på det fra sit vindue på Hotel Bonvecchiati, begyndte den. Jeg tøvede lidt, mens jeg overvejede den uklarhed, der var omkring pronomenet, men kun et øjeblik. Naturligvis var det liget, han fik øje på, ikke kampanilen eller morgenen eller noget helt andet. Man skal ikke undervurdere læseren, og som etableret forfatter behøver man heller ikke hele tiden bøje nakken for den arrogante grammatik.

Hun var nøgen, hun flød på ryggen. Det mørke hår indrammede hendes blege ansigt som en cisterciensers hovedklæde, og han genkendte hende med det samme. Hendes nøgenhed – de mørke brystvorter og den endnu mørkere trekant mellem hendes ben, hofternes bløde kurver – alt dette var ganske vist nyt for ham, men hendes smukt ciselerede ansigt var ikke til at tage fejl af.

Patricia Hemmelwaite. Da liget var forsvundet uden for synsvidde bag restaurationsmarkisen, så Zorza på sit armbåndsur. For mindre end otte timer siden havde han iagttaget hende i hotellets bar sammen med manden, der den aften var iført et jakkesæt af gulhvidt lærred og et broget slips. Hun havde haft en lille drink foran sig, efter al sandsynlighed en gin og tonic. Han havde bedømt hendes skønhed som nærmest klassisk.

Mand, for resten? tænkte han. De havde boet på hotellet en uge, på den sædvanlige vulgære amerikanske måde havde han præsenteret sig som Robert, men havde også sagt, at det var helt fint at kalde ham Bob. Han virkede mindst femogtyve år

ældre end Patricia, var så småt ved at blive skaldet og havde en endnu mere tydelig begyndende topmave, som han uden det store held forsøgte at skjule bag forskellige kulørte veste. En ny farve hver dag. Zorza havde ingen amerikanere i sin bekendtskabskreds, men havde alligevel præliminært bedømt det sådan, at det drejede sig om en stenrig forretningsmand – muligvis trådt tilbage for at kunne nyde sit otium og sin formue i ro og mag – som nu var i fuld gang med sammen med sin nye teenagekone at arbejde sig igennem ‘Tour d’Europe’. Paris. London. Wien, Firenze og Venedig. Der lå et strejf af slumrende brutalitet over hans brede pande og hans tungt hvælvede øjenbryn, og Zorza tvivlede ikke et sekund på, at han undervejs mod sin succes og sin sociale magtposition havde forbrudt sig mod både den ene og den anden etiske regel. For nu at sige det på en pæn måde.

Desuden havde han dårlig ånde. I forbindelse med deres ene, meget korte samtale forleden aften i baren – efter at hans kone (eller elskerinde eller datter) allerede havde trukket sig tilbage med en fiktiv hovedpine – havde han uden held forsøgt at skjule dette faktum ved hjælp af whisky, oliven og en cigaret. Men den umiskendelige lugt af død og indre organer i forrådnelse havde stukket Zorza i næseborene, til trods for at han forsøgte at holde det dobbelte af den sydeuropæiske samtaleafstand, og til sidst havde han været nødt til at tænde en af sine egne Monte Canario-cerutter, selv om han allerede havde roget dagens tilmålte syv stykker.

Efter disse refleksioner og efter at han havde bundet sit slips, løftede Andrea Zorza telefonrøret og ringede til receptionen.

Her blev mit skriveri afbrudt, ved at min kone kom tilbage med en nyreformet håndtaske i blankt, gult kalveskind. “Hvad synes du?” sagde hun.

“Nydelig,” sagde jeg. “Nu kan du smide din gamle ud med det samme.”

Hun forklarede, at det havde hun allerede gjort, og så spurgte hun, hvordan det gik med mig. Jeg tilstod, at jeg troede, jeg havde fundet en begyndelse, og hun var klog nok til ikke at spørge mere.

“Jeg har tænkt på det der, du fortalte om blomstervasen,” sagde hun i stedet. “Det er nok ikke så sært, når alt kommer til alt.”

“Jaså?” sagde jeg og lukkede min blok. “Hvad mener du med det?”

“Bare at blomsternes grokraft på et eller andet tidspunkt er blevet for stor,” sagde min kone med nøjagtig det milde, men på samme tid listige smil, som hun havde til fælles med alle sine tre søstre. “De blomster, der vender indad, skubber ligesom mod væggen, og har man anbragt vassen for tæt ved den, så er den dømt til at vælte før eller siden.”

Jeg tænkte efter. Det lød egentlig meget plausibelt, men jeg var alligevel usikker på, om det gav mening at anvende det i en fiktiv historie. Liv og litteratur er to ting, som ikke altid kan forenes, det har jeg lært mig med tiden.

“Skal vi gå en tur ud langs lagunen?” foreslog jeg i stedet. “Castello og Arsenale og sådan noget? Vejret er ikke så ringe.”

Det gjorde vi. Min kones nye taske skinnede i sollyset.

Om aftenen gik vi til koncert i San Vidal-kirken i nærheden af Ponte dell'Accademia. Et kammerorkester opførte i hastigt tempo kortere stykker af Vivaldi, Albinoni og Bach. Vi var et par hundrede mennesker, der sad i det smukke kirkerum (velgørende befriet for guldornamentik og smældfede keruber) og lyttede, men der var snart andet end musikken, som krævede min koncentration.

To rækker skråt foran os sad det amerikanske par. Jeg havde ingen problemer med at betragte dem, fordi en af de få ledige stole i lokalet befandt sig præcis mellem dem og mig. Det var næsten, som om det var blevet arrangeret, for at jeg skulle have

mulighed for at iagttage dem – jeg ved, at netop denne flyvske tanke fór gennem hovedet på mig, men på den anden side er mine filtre over for den slags refleksioner også med årene blevet mere og mere tyndslidte. Jeg tror det ligger i mit arbejde.

Ifølge min ringe erfaring er der – hvad angår måden at lytte på – to typer af koncertgæster. Enten sidder man ret op og ned og iagttager musikerne, det er den model, min kone foretrækker – eller også synker man ind i sig selv. Man bøjer hovedet og holder blikket sænket, måske folder man hænderne og lukker øjnene, det er den metode, jeg personligt altid vælger. Man lader tankerne flyde frit, der opstår en slags korrespondance – et indre rum – mellem musikken og bevidstheden, og det er netop dette rum, der – efter min mening – udgør selve scenen for den gode musikoplevelse.

Det amerikanske par havde fundet en tredje vej. Under det første stykke, som blev fremført, Vivaldis *Concerto in sol minore, archi e cembalo*, sad de ganske vist skulder ved skulder med løftede blikke. Antagelig holdt de også hinanden i hånden, hans højre og hendes venstre, men det er bare gætteri, ikke noget jeg kunne se fra min position. Men fra og med det næste nummer, det ofte spillede *Estro Armonico*, gik de over til at betragte hinanden intensivt.

Det så ejendommeligt ud. Fordi de sad så tæt ved hinanden, var afstanden mellem deres ansigter højst femogtyve centimeter. Først drejede hun hovedet og betragtede hans profil i et halvt minut, derefter så han på hende på samme måde. Til sidst stirrede de ind i hinandens øjne i omtrent lige så lang tid.

Så begyndte de forfra. Hun, han, begge. Og der hvilede en alvor over dem, som om deres sidste stund var kommet. Jeg kunne ikke undgå at komme til at tænke på pigens ord i hotellets lobby. *Jeg er tættere på døden, end De nok kan forestille Dem.*

Under den meget korte pause gjorde jeg min kone opmærksom på mine iagttagelser, og hun nikkede. Hun havde set, hvad

jeg havde set, selv om hendes synsfelt var mindre end mit. Det blev i vidt omfang begrænset af en rødbrun, vajende manke af hår, der i øvrigt ville have passet betydeligt bedre på en teenagers hoved end på toppen af den halvfjerdsårige matrone, hvor det nu faktisk befandt sig.

“Der er noget galt med de to,” hviskede jeg, netop som musikerne vendte tilbage til scenen for at gå i gang med Johann Sebastian Bachs *Corcerto per violini, archi e cembalo*. “Noget helt galt.”

Jeg tør ikke sværge på, at min kone var skyld i, at vi derefter faldt i snak med dem, men jeg tror, at det var sådan, det var. Jeg spurgte hende aldrig om det, og hun er dygtig, når det drejer sig om at gennemføre den slags intrikate manøvrer.

Hvordan det nu ellers var, så præsenterede vi os for hinanden, da vi stod på trappen uden for kirken. Manden hed Robert L Hemmelwaite, pigen hed Patricia, hendes efternavn blev hængende i luften på en eller anden ejendommelig vis. Vi konstaterede, at vi boede på det samme hotel, gårsdagens episode med blomstervasen var naturligvis ikke glemt, og intet kunne vel være mere naturligt, end at vi fulgtes ad. At vi slog vore kloge hoveder sammen for at finde en nogenlunde lige vej gennem virvaret af gyder i retning af Markuspladsen.

Naturligvis fór vi vild, og da vi pludselig befandt os på en lille plads, som ingen af os genkendte – men med to små indbydende restauranter, der stadigvæk havde åbent – foreslog Robert L Hemmelwaite, at vi gik ind og delte en flaske vin.

Min kone gik uden videre med på forslaget, så vi maste os ind på den ene af restauranterne – med det dystert klingende navn *De Morituri*. Vi fik hurtigt et bord inde i hjørnet og en barolovin, som mr. Hemmelwaite valgte med stor sikkerhed fra det tolv sider store vinkort.

Vi skålede, der opstod nogle sekunders tavshed, under hvilken – det er jeg overbevist om – vi alle fire, hver og en, angrede,

at vi havde anbragt os selv i den her situation. Hvor vi inderligt ønskede, at vi var gået den direkte vej hjem til vore respektive hotelværelser på Bonvecchiati i stedet. Men vinen var fantastisk, jeg komplimenterede mr. Hemmelwaite for hans valg, og derefter fortalte min kone, at jeg var forfatter.

Det gør hun altid før eller siden, men jeg forstod, at det vidnede om en vis nervøsitet hos hende, at hun ikke var i stand til at holde det for sig selv lidt længere. Normalt plejede der mindst at gå et par minutter. Hun ved, at jeg ikke bryder mig om det, hun siger altid undskyld bagefter, men det er som en nervøs trækning, påstår hun. Hun kan ikke holde det tilbage ... eller som en mild form for Tourettes syndrom, det har hun også foreslået ... i stedet for uartige ord ryger *min mand er forfatter* ud af munden på hende.

Og det åbner næsten altid for en række træge samtaler, det kan jeg ikke nægte. Det er næsten, som om man var munk eller mordbrænder, plejer min kone at sige. Folk bliver helt enkelt interesserede.

“Forfatter?” svarede Robert L Hemmelwaite i et forundret tonefald, samtidig med at han greb fat i pigens hånd. “Ja, hvis det er sådan, det forholder sig, så vil jeg vove at påstå, at vi har en historie at fortælle.”

3

“Vi har indgået en kærlighedspagt, Patricia og jeg,” sagde han indledningsvis og holdt med det samme en pause for at lade dette tunge faktum trænge ind hos min kone og mig.

“Virkelig?” sagde min kone og smilede på sin sædvanlige, lidt tøvende måde.

“En kærligheds- og selvmordspagt,” forklarede Robert L. Hemmelwaite.

“Selvmord?” sagde jeg. “Hvad helvede mener du med det?”

“Jeg går ud fra, at I er bekendt med den europæiske litteratur?” fortsatte mr. Hemmelwaite, som om han ikke havde hørt min klodsede indvending, og som om hun havde fået et tegn til det, hev pigen to bøger op fra sin håndtaske. Min kone og jeg vred os og nikkede vagt. Hemmelwaite tog den ene af bøgerne og holdt den i hånden. “Den unge Werthers lidelser,” sagde han. “Goethe. Vi er store beundrere af europæisk kultur, både Patricia og jeg. Den virker så overlegen i forhold til vores egen. Så ...” han fugtede læberne med tungespidsen og søgte efter det rigtige udtryk, “... så sublim.”

Min kone nikkede endnu en gang. Jeg trak på skuldrene. Pigen holdt den anden bog frem. “Heinrich von Kleist,” sagde hun. “Vi holder så meget af det storladne i hans skæbne ... det ubevægelige. Ja, det er virkelig rigtigt, hvad Robert siger. Vi er kommet til Venedig for at møde døden her. I vores tilfælde er det uden tvivl det rette sted.”

Hendes stemme var uventet mørk og velmoduleret, når man tog hendes spinkle skikkelse i betragtning, det havde jeg tænkt allerede ved morgenbordet den første morgen. En gammel sjæl i en ung krop, som Klimke skriver. Jeg tog en stor slurk vin og fandt min pibe frem. Min kone sendte mig et blik og spurgte: “Og hvad har så fået jer til at træffe så drastisk en beslutning?”

Også det amerikanske par så på hinanden. Derefter flettede de to af deres hænder foran sig på bordet og begyndte at fortælle deres historie.

Robert L Hemmelwaite stammede fra en meget velhavende oliefamilie i Texas. Han hed egentlig Robert L Hemmelwaite jr. og var eneste barn af Robert L Hemmelwaite sr. og dennes kone Tess, der stammede fra en berømt bankfamilie fra Boston. Robert jr. var 48 år gammel og gift med en vis Laura fra det kendte, konservative dynasti Bettinghurst i San Francisco. Måske havde man hørt om dem? Jaså, nå ikke.

Sammen havde Robert og Laura tre børn: Liza, Belinda og Jeffrey, henholdsvis 24, 21 og 17 år gamle i dag, og Robert elskede både sin kone og sine børn på den måde, som det passer sig for en god og respekteret familiefar og samfundsborger. Ingen tvivl om det. Da Robert fyldte 47 år, en begivenhed der blev fejret med et enkelt selskab for fireogtres personer på familiens gods uden for Austin – eller rettere sagt umiddelbart efter dette selskab – var han imidlertid ganske pludseligt og uden forvarsler blevet grebet af en uforklarlig indre tomhed. Om natten, da de sidste gæster var blevet sendt hjem, kunne han ganske enkelt ikke falde til ro, og efter en tid var han så gået ud i det tidlige morgengry, havde vandret alene over de vidtstrakte agre og følt, hvordan hjertet snørede sig sammen i brystet på ham. Var dette virkelig livet? Sådant havde han spurgt sig selv. Var dette meningen med al hans møje? Han var succesfuld, han havde flere penge, end han var i stand til at bruge – i det mindste hvis han fortsatte med at leve på den

enkle måde, som han gjorde det nu – han havde en hustru, der hver dag fortalte ham, at hun elskede ham.

Og han havde tre velopdragne børn, som hverken var homoseksuelle, kommunister eller misbrugere – i det mindste ikke så vidt han vidste. I forbindelse med sit seneste besøg hos familiens læge, doktor Carl W Innings, havde lægen forsikret Robert om, at han var frisk som en havørn og havde mange gode år at se frem til.

Gode, tænkte Robert nu. Mange år? Hvorfor dog det?

Til hvilken nytte, og hvad tjente det til? Følelsen af tomhed og tristesse havde lagt sig over ham som et vådt tæppe, forklarede Robert L Hemmelwaite, da han var nået så langt i sin historie. Kunne vi som europæere forestille os og forstå sådan en følelse?

“Angst?” sagde min kone. “Ja da, det er vores arvelod. Vær så venlig at fortsætte.”

Til at begynde med – forklarede Robert L Hemmelwaite jr. – efter at vi først havde drukket lidt af vores glas alle fire, til at begynde med havde han forestillet sig, at det drejede sig om noget forbigående. At dysterheden og tristheden ville forlade ham efter en dags tid eller en uge. Men sådan gik det ikke. Da han ved næste ordinære aftale med sin terapeut – et møde på fyrrer eller femogfyrrer minutter, der fandt sted regelmæssigt om formiddagen den første og den tredje tirsdag i hver måned – udførligt og ærligt gjorde rede for sine aktuelle problemer, lyttede terapeuten, en vis ph.d. Wilfred T Cummings, velvilligt og interesseret, hvorefter han tog kontakt med en velrenommeret psykiater, og efter en tid resulterede det hele i, at Robert blev sygemeldt i seks måneder samt fik recepter på en halv snes forskellige medicinske produkter.

Robert fortalte intet om tingenes tilstand til sin kone eller sine børn. I stedet sagde han, at han havde besluttet sig for at tage et halvt års ferie og overlod styringen af firmaet – eller

koncernen rettere sagt – til sin egen næstkommanderende eller hans næstkommanderende. Han hældte alle pillerne i toilettet og gik i gang med at læse den store europæiske litteratur, en drøm som han – uden egentlig at være bevidst om det – havde gået og næret i mange år. Lige siden den dag hvor han forlod college med en overlegen førstekarakter, nærmere bestemt.

Baudelaire. Proust. Nabokov.

Stendhal.

Goethe og Kleist som sagt.

Allerede efter nogle få dage følte han, at han begyndte at få det bedre. En frisk ild tændtes i hans bryst. Endnu var den svag og mild, mere en anelse, men alligevel noget, der lovede store ting. Noget stærkt og utæmmeligt, og snart forstod han, hvad det var.

Passionen. Idéen om det kompromisløse, den altfortærende kærlighed.

Kunne vi som europæere forestille os sådan en følelse?

Ja, det kunne vi naturligvis. Han besvarede hurtigt sit eget spørgsmål, før min kone nåede at sige noget, dette havde vi jo fået ind med modermælken, vi der var født på den rigtige side af Atlanterhavet.

Robert L Hemmelwaite holdt en pause. Vi drak lidt vin. En tjener kom forbi vores bord med en skål jordnødder og en lille tallerken med oliven. Jeg noterede mig, at pigen havde fået en blank hinde over øjnene, og at min kone begyndte at få en rynke i panden. Jeg tændte min pibe, og så gik mr. Hemmelwaite i gang igen.

For omkring et år siden, i midten af april, forklarede han, var hans ældste datter Liza så blevet gift. Det var en begivenhed, som samlede familien – naturligvis begge familierne – og de to hundrede og otteogtyve nærmeste slægtninge og venner, og som gennem et skæbnens ironiske træk var det netop i forbindelse med denne bryllupsfest, at kærlighedens vind blæste ind i hjertet hos Robert L Hemmelwaite. Med fuld kraft og

den karakteristiske skånseløshed, som kendetegner den ægte passion. Det foregik sådan her.

Under festen spiste man og drak og dansede lige frem til morgengryet. Bruden og brudgommen blev fejret eftertrykkeligt efter alle kunstens og den gode opdragelses regler. Der blev holdt taler, der blev skålet, der blev råbt hip og hurra, der blev hyldet, og det unge pars rosenrøde lykke og fantastiske fremtidsudsigter var ikke til at tage fejl af. Der blev kastet konfetti, skåret bryllupskager, der blev afbrændt fyrværkeri og to italienske arier blev sunget af en lidt omtåget mezzofætter. Der var liv og glade dage.

Og det var da heller ikke specielt mærkeligt, da brudens far for anden gang hen imod midnat bød brudgommens to år yngre søster op til dans. De to familier slog jo deres ikke ubetydelige midler sammen ved dette giftermål. Tiden var kommet til at konsolidere, til at knytte bånd og bygge broer, og efterhånden som man nærmede sig de små timer, nåede de at danse ikke mindre end otte danse med hinanden, Robert og Patricia. Og to dage senere elskede de for første gang på et motelværelse i udkanten af San Antonio.

Patricia var jomfru og havde netop med succes afsluttet en lang behandling for sine angstanfald – den tredje på lige så mange år – og de søgte hinandens kærlighed, som de tørstende i ørkenen søgte vand, lige så modstandsløst som ... som når en reje blev slugt af en vandmand, præciserede Robert. Han var 47 år gammel, Patricia ville snart fylde 22.

Pludselig var tomrummet udfyldt. Begges tomrum. For i kernen af Patricias psykiske problemer de seneste år havde klinget den samme konstant rustne bækkenlyd som hos Robert. Men nu klang de sammen. Deres brystne toner klarede hinanden og blandedes til en sjælden harmoni. Et helt nyt rum åbnedes inden i dem. Kærlighedens rum, passionens uendelige, røde rum ...

“Undskyld mig, jeg er nødt til at gå på toilettet,” sagde min

kone og forlod bordet. På det tidspunkt havde vi tømt vinflasken, og mens vi ventede på, at hun skulle vende tilbage, spurgte Robert L Hemmelwaite, om vi havde lyst til at dele en mere.

Jeg sagde, at det troede jeg ikke. At vi sikkert havde fået nok, både min kone og jeg.

4

Det gav hun mig ret i, da hun var kommet tilbage, men vi blev alligevel siddende på den lille restaurant og lyttede til resten af historien. Den tog ikke mere end ti minutter at fortælle, og den viste sig at tage nogenlunde den vending, som der kunne have været grund til at frygte. Alligevel berørte den mig på en måde, som jeg bagefter har svært ved at forklare. Mens Robert L. Hemmelwaite sad og fortalte med sin lidt nasale stemme, med mellemrum afbrudt af pigens smukke alt, følte jeg, hvordan et eller andet snørede sig sammen inden i mig, hvordan jeg ligesom mistede både lyst og kræfter og glæde. Vi er – når alt kommer til alt – bare brikker i gudernes ironiske spil, tænkte jeg. I Dødens og sukkenes by bliver det tydeligere end noget andet sted på jorden.

De havde altså fortsat deres forhold. Hele foråret og hele sommeren. Og alting var blevet mere intenst og dybere, denne vidunderlige, paradoksale kærlighedsbevægelse – det sagde de næsten som med en mund – som får sin mest mættede sødme og sit stærkeste udtryk i det, der i passionens leksikon kaldes *det skjulte*. De mødtes her og der. De elskede i simple motelværelser ligesom den første gang, hvor de havde hengivet sig til hinanden. De så hinanden efter timelange rejser på i forvejen aftalte steder. De indskrev sig under ukendte navne på tvivlsomme hoteller i Houston og Dallas, de klædte hinanden af i natlige parker og på øde strande under den magiske texanske

himmel, de lod deres hænder og læber og tunger *fortabe sig*. De sank ind i hinanden, ja sådan følte det faktisk, forsikrede de, de omsluttede hinanden og smeltede uigenkaldeligt sammen til en ... til en eneste, hel og hellig væske. En sum så uendeligt meget større end de enkelte dele. To bristede halvdele, som forenedes i en fuldkommen og fuldbyrdet symbiose ... på en eller anden måde.

“Jaså,” sagde min kone.

Oftere og oftere mødtes de. Med stadigt kortere mellemrum måtte de se hinanden, det var umuligt andet. I begyndelsen kunne de til nød være adskilt i en uge eller til og med i ti dage, men i takt med at deres kærlighed blev dybere og deres relation stærkere, blev det umuligt for dem at leve adskilt længere end nogle få dage. Når de genså hinanden efter sådan et kort fravær – blot fireogtyve eller otteogfyre timer – kunne de have det som to skibe, der endelig mødtes i natten efter årelange ensomme ture over de syv have. Ja, i sandhed.

“Herregud,” sagde min kone.

“Fortsæt,” sagde jeg.

“Fortæl om afsløringen, kære Robert,” sagde pigen.

Og det gjorde han.

Patricia havde sit hjem hos sine forældre uden for Columbus, forklarede han, halvanden times bilkørsel fra Austin. Og oftest var det ham, der tilbagelagde disse varme motorvejskilometre, det var det naturligeste. Men nogle få gange skete det, at de havde mulighed for også at mødes hjemme hos ham på Hemmelwaite Crest – og det var ved en af disse lejligheder, at de omsider blev afsløret. Måske var det nødt til at ske før eller siden, men måske var der også hos dem begge et skjult ønske om, at det faktisk skulle ske. At deres kærlighed kunne stå frem for verdens øjne, og at alt skulle blive åbent og ærligt. Komme, hvad der komme ville. Ja, nu bagefter kunne de helt sikkert sige, at dette havde været bestemt i deres skæbne.

En smuk aften – Indian Summer – i oktober var det. Mrs. Hemmelwaite befandt sig på en tredages kongres i Chicago om udrydningstruede pelsdyr, et emne der var en hjertesag for hende, sønnen Jeffrey skulle sove hos en kammerat. Tjenestefolkene, kokkepigen Barbara og gartneren Benson, havde fri i to dage. Patricia ankom ved syvtiden om aftenen, og de spiste en god og romantisk middag foran det knitrende bål i det åbne ildsted, drak en god og dyr merlot til maden og fik en lille espresso og en lille cognac bagefter. Sidenhen begyndte de at elske på bjørneskindet foran kaminen. Patricia havde et talent for at få orgasme, fortalte Robert L Hemmelwaite med ægte amerikansk frimodighed – pigen rødmede klædeligt ved denne ros – og det var i samme øjeblik, hvor hun fik sin tredje orgasme, at Liza og Douglas kom ind i rummet.

Roberts datter og Patricias to år ældre bror. Brudeparret, som på det tidspunkt havde været gift i omkring fem måneder, havde været i nærheden og havde besluttet sig for at kigge ind.

Liza besvimeede, og da Robert og Patricia havde fået tøj på og sammen med Douglas havde fået liv i hende, stirrede hun først sin far ind i øjnene, spyttede derefter på Patricia og besvimeede så en gang mere. Douglas slæbte sin lillesøster ind i et andet rum, vakte sin unge hustru til live for anden gang og gav så sin svigerfar en klokkeren lige højre, så hans næse blev slået til blods.

Efter et par timer var alle de indblandede faldet så meget til ro, at de var i stand til at føre en samtale. Robert og Patricia tilstod uden forbehold deres store kærlighed til hinanden. Liza sagde, at hun var ved at kaste op, og at hun formodentlig ville abortere i løbet af natten – hun var gravid i anden måned, en nyhed som de muligvis havde tænkt sig at offentliggøre netop denne aften – det var blandt andet derfor, de var dukket op uanmeldt – og Douglas hævdede, at hvis han havde haft nogen anelse om, at noget i den retning kunne ske, så var der over-

hovedet ikke blevet tale om giftermål – en udtalelse som han dog trak tilbage, efter at hans unge hustru var brudt ud i hjerteskerende gråd og tænders gnidsel.

Efterhånden mundede diskussionen ud i, at Robert og Patricia lovede at afbryde deres forbindelse omgående, mod at Liza og Douglas holdt mund med det hele. Ingen af familierne – eller deres forretningsimperier – ville komme helskindede ud af en skandale af den kaliber, det var de alle fire enige om. Klokken var over to om natten, da bror og svigerinde stoppede lillesøster ind i bilen og efterlod Robert alene og lamslået på Hemmelwaite Crest.

“Aldrig har jeg været så tæt på døden som den nat,” erklærede Robert L Hemmelwaite og bestilte uden at spørge nogen fire grappaer hos tjeneren, der stod og ventede på at kunne lukke og komme hjem.

De holdt ud i næsten tre uger. Derefter faldt de i hinandens arme igen, to legemer, som graviterer mod hinanden i kærlighedens ubønhørlige kredsløb, kan ikke i længden holdes væk fra hinanden. Det lykkedes for dem at holde forholdet hemmeligt hele vinteren til trods for Lizas og Douglas' vågende øjne, men så i marts måned blev de opdaget igen. Denne gang befandt de sig på et hotelværelse ved havet i Beaumont. Netop som de skulle til at elske i den knirkende jernseng, stak en privatdetektiv et brev ind under døren – et brev der var skrevet i forvejen af Roberts kone, og som meddelte, at hun skam havde vidst, hvad der foregik i flere uger, samt at hun nu var i gang med at kontakte to psykiatere, tre journalister og fire advokater for at ruinere, pulverisere og tilintetgøre Robert L Hemmelwaite jr. og hans lille luder i en sådan grad, at de ville ønske, at de aldrig var blevet født.

Robert og Patricia læste brevet sammen, de græd i hinandens arme hele natten, og morgenen efter indgik de så deres kærligheds- og selvmordspagt. De hævdede alle de penge, de

kunne fra forskellige konti, og allerede samme aften sad de i en flyvemaskine på vej over Atlanten.

At dø i Venedig i hinandens arme var deres skæbne og bestemmelse. At forenes i den endegyldige forrådnelse.

Og her afbrød de så deres beretning, så hinanden dybt ind i øjnene og løftede forsigtigt deres glas.

“Skål,” sagde min kone. “Jeg har aldrig brudt mig specielt meget om grappa, men den her olieagtige karakter gør, at den trods alt løber ned.”